ఈ వారం కథ

వీరయ్య

—సైదా

ఒక రాత్రి తిరుపతి బస్టాండ్ టీస్టాల్ దగ్గర వొక ముసలివాడు మా మిత్రబృందానికి ఈ కథ చెప్పాడు.

తమిళనాడు దక్షిణ పాండ్యసీమ తెంగాసి గ్రామంలో అలలు పొరలే పచ్చని పొలాల మధ్య, అంబారావాలతో మత్తెక్కే పాడికుండల నడుమ, నడుం దట్టీ గట్టి తలగుడ్డ చుట్టి ములుగర్ర చేతబట్టి, పశులు గాసి పంట తీసే పాలేరు కుర్రవాడు మాలపల్లి పరయా వీరప్పన్.

డెబ్బయ్ యేళ్ళ వయసులో నిన్నటి రాత్రి అతడు నావొడిలో తలవాల్చినాడు. పెను విశ్రాంతి పొందినాడు. మంటలతో పొగలతో అస్తికల ధూళితో నేడు ఈ గాలిలో కలిసినాడు. భూగోళమనే కుగ్రామంలో అతడొక చిన్నధ్వని. వొక వాసన. వొక రంగు. వొక స్పర్శ. లేక వొక పేరు. వొట్టిపేరు.

అంతులేని జీవనకాంక్ష అనే దెయ్యం పట్టకపోతే వీరప్పన్ కథ ఇంతే.

కానీ అతడు నేర్చిన వక్కల ముక్కల అక్షరాలు అతడిని నిలువనీయలేదు. నిలవ జీవితాన్ని వుండనీయలేదు. కనిపించిన కాయితమల్లా వెర్రివాడిలా చదివేవాడు.

ఈ మాలవాడిని చదివిస్తే ఆ వింత యెలా వుంటుందని వొక వెన్నెల రాత్రి భూస్వాములు పందాలు వేసుకున్నారు. దాంతో మైల్స్ హెండన్ అనే బ్రిటీష్ పంతులు దగ్గర తెంగాసి వీరప్పన్ యస్సెల్సెల్సీ ఫస్టున పాసై ఆశ్చర్యపరిచాడు. యిక, వొక అంటరాని వాడు తాసీల్దారు కాబోతున్నాడనే వుకారు జోరుగా వున్న సమయంలో హెండన్ భార్యతో మద్రాసునుంచి స్టీమరులో వీరప్పన్ రంగూన్ వెళ్ళిపోవడంతో పాండ్యసీమ యావత్తూ నివ్వెర పడిపోయింది. యిదంతా 1939 నాటి కథ. అప్పుడు వీరప్పన్‌కి 17.

రంగూన్‌లో వొక గదిలాంటి ఇంట్లో ఆ ఇంగ్లీష్ దొరసానీ వీరప్పన్ వుండేవాళ్ళు. వర్షానికి ఇల్లు కురిసిఇద్దరూ నిలువెల్లా తడిసిపోవడం గొప్ప అనుభవంగా వుండేది. అక్కడొక మందుల షాపులో పనిచేసేవాడు వీరప్పన్. అది రెండో ప్రపంచ యుద్ధకాలం. దానికి తోడు ప్లేగు లేచింది. రంగూన్ అంతా వొణికి పోయింది. ప్లేగు తగిలి దొరసాని అకాల మరణం పాలయింది.

ఆ తర్వాత చిన్‌పర్వత ప్రాంతాలలో మౌనంగా పశువులు కాసుకుంటూ కనిపించాడు వీరప్పన్.

తెంగాసి అయినా రంగూన్ అయినా భూగోళంలో ఒకచోటు అని ప్రియమారగా తిరిగిన వీరప్పన్‌కి గుండె సడలి పుట్టిన గడ్డపై గాలి మళ్ళింది.

వేలాది బర్మా కాందిశీకులతో కలిసి వందలాది మైళ్ళు అరణ్యమార్గం పట్టి—కావడి గుండలలో దాహానికి తెచ్చుకున్న నీళ్ళకోసం తన ముందే వొకరినొకరు చంపుకున్న మనుషులపై నుంచి నడిచి ఆకలి దప్పలతో జ్వరంతో బెంగాల్ దేశం చేరినాడు.

యుద్ధవిమానాల కంటబడకుండా దీపాలు లేని చీకటిచోట వోడలు రాత్రిళ్ళు రంగూన్ నుంచి బయలుదేరేవి. వొంటరిగా వోడలో తిరిగి ఇల్లు చేరడానికి వీరప్పన్‌కి దుఃఖం వేసింది. అందుకే కాలినడక పట్టాడు.

బెంగాల్ దేశంలో అతడి ముక్కూ మొహం తెలిసిన వాళ్ళెవ్వరూ లేరు. అప్పుడు దేవరంభల్లు అనే కోయ వైద్యుడు మూలికా వైద్యంతో వీరప్పన్‌కి నయం చేసి స్నేహం చేసి తనతోపాటు అతడిని స్వగ్రామానికి తీసుకెళ్ళాడు. దేవరంభల్లుది బైరానుపల్లి. వరంగల్-జనగామ ప్రాంతం. భల్లు, వీరప్పన్ ఇద్దరూ హవురా నుంచి కాజీపేట దిగి బైరానుపల్లి చేరారు. అక్కడి పటేలుకు వీరప్పన్ ఇంగ్లీష్ చెబుతూ, లెక్కలు చూస్తూ ప్రశాంతగా వున్నాడు. యేమైనా తెంగాసి చేరుకోవడమే అతడి ఏకైక ధ్యేయం.

ఇంతలో లంబాడి జగ్నిని చూసింతర్వాత వీరప్పన్ తెంగాసిని మరిచిపోయాడు. కాని అప్పటికే ఆ పిల్ల వొకరి భార్య.

వీరప్పన్ వొకరోజు ఆ పిల్ల చెయ్యిపట్టుకుని దెబ్బలు తిని పంచాయతీలో గ్రామ బహిష్కారం అయ్యాడు.కానీ అరాత్రే ఆ వూళ్ళో రజాకార్ల దండు దిగడంతో కథ మారిపోయింది. వీరప్పన్ వొక్క రాత్రికే అందరికీ కావలసిన వాడయ్యాడు. అది యెట్లా జరిగిందంటే—

ఆ గ్రామంలో చాలా పురాతనమైన కోటలాంటి యెత్తయిన బురుజొకటి వుంది. దానికి లోపల వైపున మెట్లూ, పైన వొక రణభేరి, వొక పెద్దదేశవాళి తుపాకీ, వొక కర్రబ్బీ అమర్చి వున్నాయి. తుపాకి మందుతో నింపిన గోనె సంచులు, సీసపు గుండ్లు కూడా అక్కడ నిలువచేశారు. యీ బురుజు పైనుంచి గ్రామం నలువైపులా చాలా దూరం వరకు చూడడానికి వొక దళం వుండేది.దళం దగ్గర ఈటెలు, కర్రలూ, రాళ్ళు, వడిసెలలు, మరుగుతున్న నీళ్ళు సిద్ధంగా వుండేవి. అది తెలంగాణా పోరాటం జరుగుతున్నకాలం.

ఆరోజు రజాకార్ల దండు దాడి చేసింది. గ్రామసైన్యం సిద్ధం అయ్యేలోగా మెరుపులాగా వొకడు శత్రువు పైకి నిరాయుధంగా దుమికాడు. రజాకారు చేతిలో రైఫిల్ పట్టుకుని అతని పొట్టలో తన్నాడు. యీ పెనుగులాటలో రైఫిల్ పేలి ఆ దుస్సాహసికుడికి దెబ్బ తగిలింది. అయినా అతడు రైఫిల్ వదలలేదు. అయితే ఆ పాటికే ప్రజల ఆగ్రహానికి తాళజాలక శత్రువు పారిపోవారంభించాడు. ఆ రజాకారు కూడా తన రైఫిల్ వదిలిపెట్టి పారిపోయాడు. దళానికి రైఫిల్ చిక్కింది. ఆనందంతో వీరాలాపనలు చేశారు. ఆ దుస్సాహసికుడిని తమ సొంత మనిషిగా భావించి గ్రామస్తులంతా అతడికి వొక పశువుల పాకలో వొక మంచి పడక యేర్పాటుచేసి వైద్య చికిత్స ప్రారంభించారు.

'బర్మా వీరయ్య, బర్మా వీరయ్య' అని అతడి పేరు మారిమోగింది. తనను చూడడానికి వచ్చిన వాళ్ళలో లంబాడి జగ్నిని గుర్తుపట్టి మళ్ళీ చేయిపట్టుకున్నాడు వీరప్పన్. అప్పటికి అతడు మంచంలోనే వున్నాడు. ఇంకా కోలుకోక మునుపే వీరయ్య, జగ్నీ ఆ గ్రామంనుంచి మాయమయ్యారు.

వెల్లూరు జిల్లా దగ్గర వొక స్పిన్నింగ్ మిల్లులో పనిచేసేవాడు వీరయ్య. ఆ దంపతులు బాడుగ ఇంట్లో వుండేవాళ్ళు. వాళ్ళకో కొడుకు వుట్టాడు. ఆ కొడుకు మీద అంతులేని మమకారంకారణంగా వీరయ్య పూర్తిగా మారిపోయాడు. ఆవు దూడను నాకుతుండే అట్లా ఆవుదూడల్లా వుండేవాళ్ళు ఆ తండ్రీకొడుకులు. ఇక వాడితోనే వీరయ్య లోకమంతా.

ఆ బిడ్డ వొకరోజు దోగాడుతూ ఇంటి ముందు మునిసిపాలిటీ జలదారుగుంటలో వూపిరాడక చచ్చిపోయినపుడు వీరయ్య వెర్రి చూపులు చూసి జగ్నీ బెదిరిపోయింది.

అనాటి నుంచి పచ్చి మంచినీళ్ళు కూడా ముట్టకుండా పనిపాటలు మాని మనుషుల జోలి లేకుండా యిరవై నాలుగ్గంటలూ ఆ జలదారు గుంట దగ్గరే కూర్చుని దీక్షగా చూస్తుండేవాడు వీరయ్య. ఇల్లు గడవక కళ్ళనీళ్ళతో ఇటికలు మోసే పనికి కుదిరింది జగ్నీ. వీరయ్యను కట్టడం పనుల దగ్గర వొకచోట కూచోబెట్టుకునేది. తనే అన్నం తినిపించేది. ఆ కట్టడం పనులనూ, యిసిక తట్టలను, సిమెంటు తట్టలను, తాపీ పనివాళ్ళను, కాంట్రాక్టర్లను, యింజినీర్లను అదేపనిగా చూస్తుండేవాడు వీరయ్య.

వొకరోజు ప్రహరీ లోపల నీళ్ళకోసం కట్టిన లోతొట్టి దగ్గర కూర్చుని దాని అంచులను రెండు చేతులతో పట్టిపట్టి చూస్తున్నాడు వీరయ్య. ఇంతలో వొక అంచునుంచి పెళ్ళరాలిపడింది. సరిగ్గా కలవని సిమెంటూ ఇసికా జారి నీళ్ళలో పడింది. అంతే ఆ ప్రాంతమంతా దద్దరిల్లేటట్టుగా వొక గావుకేక వేశాడు వీరయ్య. అంతా యెక్కడి పనులు అక్కడ వదిలిపెట్టి మూగిపోయారు.

'యేయ్ సైతాన్,నిన్ను ప్రాణాలతో వదలను. నా చేతిలో నీకు మూడింది. యిన్నాళ్ళూ నీకోసమే వెతుకుతున్నా. యిదిగో'అని కాళ్లతో ఆ తొట్టి అంచులన్నింటినీ మట్టగిస్తూ వొక పెద్ద బండతో దానిని దుమ్ముకింద కూలగొట్టేశాడు.

'అది సైతాన్.ఆ ఇసికలో. ఆ సిమెంట్‌లో సైతాన్ కాపురం పెట్టింది. దానిని నేను బతకనివ్వను. అదే నా కొడుకుని తినేసింది' అని గొంతు నెత్తురు చిమ్మేటట్టు వీరయ్య అరుస్తుంటే జగ్నీ అక్కున చేర్చుకుంది.

ఆ రాత్రి జగ్నితో వీరయ్య ఇట్లా అన్నాడు. సరిగ్గా కలవని సిమెంటు ఇసికా జారిపోయి నా కొడుకు జలదారు గుంటలో పడిపోయి వూపిరాడక చచ్చిపోవడం వొక విధిరాతా? కాకతాళీయమా? యాదృచ్ఛికమా? యెవరు కారణం కాని మరణం అంటూ ఈ ప్రపంచంలో యేదైనా వుండడం సాధ్యమా? నా కొడుకు మరణానికి యెవరు కారణం కాదా? యిదొక అంతుచిక్కని అబద్ధం. నేను దానిని ఛేదిస్తాను. యీ మాటల తర్వాత అతడు ఇల్లు విడిచి పోయాడు. జగ్నీ యేమయిందో తెలీదు. దేశమంతా తిరిగాడు. కట్టడం జరిగే ప్రతిచోటా యేదో వొక పనిలో చేరడం, సరిగా కట్టిన చోట సైతాన్ వుందని మేస్త్రీలతో, కంట్రాక్టరులతో కొట్లాటలకు దిగడం, పని వూడగట్టుకొని ఇంకో చోటకు వెళ్లడం. ఇదీ పని. అతడికి పిచ్చి పట్టిందేమో—వొక ఆస్పత్రి కట్టడం దగ్గర కాంట్రాక్టర్‌ని యినుప కడ్డీతో తల పగులగొట్టి రాజమండ్రి జెయిల్లో యెనిమిదేళ్ళు శిక్ష అనుభవించాడు. మళ్ళీ విడుదలయింతర్వాత కూడా కట్టడాల దగ్గరే పని!

నిన్న వొక స్కూలు పిల్లల హాస్టలు కట్టడం దగ్గర వీరయ్యను కొట్టారు. తను తిరిగి కొట్టలేక పోయాడు. చెయ్యి లేవ లేని ముసలితనం వచ్చేసిందని తను ఇక అవసరం లేదని నా దగ్గరకొచ్చి చెప్పాడు. నా వొడిలోనే తలపెట్టుకుని చనిపోయాడు—అని ముసలివాడు కథ చెప్పడం ఆపేశాడు.

యీకథను యెట్లా రాయాలని చర్చ మీద చర్చ చేసుకోవడంతో మా మిత్రబృందానికి ఆ రాత్రి తెల్లారింది. కొందరు మనుషులు యెందుకు కాలిక్యులేటెడ్‌గా జీవించరు?! కొందరు మనుషులు యెందుకు సూత్రప్రకారం జీవించరు?!

○

అతడికి పగలే చీకటి!

వెనుకటికి ఒక రాజాగారుండేవాడు. తిక్కలో ఆయనకు ఆయనే సాటి. ఓ శుభముహూర్తాన ఆయనకి బ్రహ్మాండమైన బ్రెయిన్ వేవ వచ్చింది. రాత్రిని పగలుగానూ, పగటిని రాత్రిగానూ మార్చాలన్నదే ఆ ఆలోచన. అయితే సూర్యగమనం ఆయన గుప్పిట్లో లేదు కనుక ప్రజలనందర్నీ పగటిపూట నిద్రించమనీ, రాత్రిపూట పగలు చేసే పనులు చేయమనీ హుకుం జారీ చేశాడు. ఈ కథ ఆధారంగా తిక్క సామెతలు, మహా తిక్కన్నలు గురించి చెప్పేటప్పుడు "అంధేర్ నగరీ, చౌపట్ రాజా" అన్న హిందీ సామెత వచ్చింది. ఇటువంటి నవభావుక రాజులు ఈనాడు లేరు. అయినా ఏరాజుగారి ఆదేశాలు లేకపోయినా గుర్ఖాలవంటి కాపలాదారులు నిత్యమూ రాత్రుళ్ళు జాగరణ చేస్తుంటారు. అవసరంకొద్దీ వారు నిశాచరుల అవతారం ఎత్తినా వాళ్ళు విధిగా పగటిపూట పడుకుంటారు. ఇది వారి ఉద్యోగ ధర్మమని సరిపెట్టుకున్నా యాంగ్ మన్ వూ అనే చైనీస్ రైతుకి ప్రకృతి ఒక వింత పరిస్థితిని కల్పించింది. హువాన్ రాష్ట్రంలో వుండే ఇతగాడికి ఒక విచిత్రమైన కంటి వ్యాధి పట్టుకుంది. అతను రాత్రిపూట ఏ కళ్ళద్దాల సహాయం లేకుండా ఎంచక్కా సూదిలో దారం ఎక్కిస్తాడు. చిన్న అచ్చులో వున్న పుస్తకాలు కూడా చకచకా చదువుతాడు. అయితే పగటిపూట మాత్రం పుట్టుగుడ్డిలాగా, చకోరపక్షి లాగా ఇతనికి ఏమీ కనిపించదు. ఇతగాడికి ఈ వ్యాధి మూడోఏటి నుంచి వచ్చిందట. అయితే ఏ భిషగ్రత్నం కూడా ఇందుకు మందు వేయలేకపోయాడట. దాంతో యాంగ్ రాత్రిళ్ళు పనిచేసుకుంటూ పగటిపూట గుర్రుకొట్టి నిద్రపోతున్నాడు. ఇతని వ్యవహారం వింటుంటే కబోది పక్షులు గుర్తుకి రావడం లేదూ? అవి కూడా అంతేగా! పగటిపూట కళ్ళు కనిపించకపోవడంతో చెట్లకు తల్లకిందులుగా వ్రేలాడుతూ ఉంటాయి. రాత్రిళ్లు రెపరెపలాడుతూ బయటకు వచ్చి ఆహారం కోసం వెతుకుతాయి.— కె.ఆర్.కె. మోహన్